

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Controversiarvm Omnivm Hvivs Ævi Lvthero-Calvinisticarvm Libri Tres

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1627

LV. An descendiße ad inferos, sit spiritu receßiße in paradysum?

urn:nbn:de:hbz:466:1-35233

malage; Et, quod de Persona Christi dici videtur; hoc de re ipsa, id est, Redemptionis vi intelligatur. Quo modo non dicitur ad inferos descendit; quam ad nos è cœlis quotidie descendit, spiritu nimirum & virtute.

3. CALVINVS Instit. lib. 2. cap. 16. §. 9. Christi Animam illuc descendere, ut mortuorum animas manumitteret, quid opus fuit? Ecce negat realem, ut substantialem descensum, adeoque Personalem. Libenter equidem fateor, Christum ipsis illuxisse VIRTUTE sui spiritus; ut gratiam, quam sapè gustauerant dumaxat mundo tunc fuisse exhibitam agnoscerent. Et infra. Vimmortis inde amplificat Petrus, quod ad mortuos usque penetravit; eum Pia anime eius visitationis presenti aspectu sunt potius: Contra, Reprobis clarius patet, se excludi ab omni salute. Subditque: Petrus docere voluit, Communem Vtriusque fuisse mortuæ Christi Sensum.

LYTHERANI plerique quo ad talem descensum, tenent contrarium.

AUTOR. Nota hic Lector, Calvinus; 1. Fingere descensum Christi per dolores gehennæ toleratos; patet supra. 2. Negare inferos reales; patebit infra. 3. Locare eum sanctorum animas in cœlo etiam ante Christi aduentum. 4. Negare, animas sanctorum à Christo beatificatas. 5. Suam de virtuali descensu sententiam vult esse certissimam.

Durandus noster in 3. d. 22. q. 7. eandem suam esse putat probabilem; communè minimè reiicit. At cætera omnia Calvino contraria asserit. Isto solum errat; sentiens, non esse creditu necessarium, realem Christi descensum secundum essentiam.

Quem idè, ut verè Durum, reiicit Bellarm. l. 4. de Christo c. 15. neque audiendus est tuendus minus: vti S. Scripturis, Symboli Apostolici articulo, (quem S. Augustinus Apost. Thomæ tribuit) Ecclesiæ Conciliis, Sanctorumque Pa-

trum contrarius Traditioni. Vnde Cœcil. Lateran. ait: *Descendit in Anima; resurrexit in Corpore; ascenditque pariter in utroque*: Hypostasi tamen nunquam separata siue à Corpore in sepulchro, siue ab Anima in inferno.

Effectu sanè pluribus tunc Christus in locis erat; In cœlo, Angelos lætificando; In terra, compunctionem operando apud pios; Sub terra, illuminando Sanctos in Limbo præsens: In tartaro, damnatos terrificando.

QVÆSTIO LV.

An descendisse ad inferos, sit spiritus recessisse in Paradisum?

CALVINISTÆ hic scilicet arguantur devotuli: Sed deridiculi.

BVCERVS in Ioan. apud Schlüsselburgium in Theol. Calvin. libr. 2. art. 27. Et Vittakerus contra Duræum, aiunt: *Inferni nomine Paradisus accipiendus est: ut descendisse Christum ad inferos, sit, Spiritum eius, relicto Corpore, concessisse in Paradisum.*

CALVINVS huic errori præbuit ansam, aperuitque fenestram: idque duobus: 1. Abnegando Limbum, derentolque in eo Patres adusque Liberatorem. 2. Asserendo, patres ante Christum Incarnatum in cœlis degisse Cœlites sub Altari; non autem vidisse Deum.

Isthoc se asserit Calvini sat probavit commentum: ideo tertium excogitarunt, locum paradisi.

Nos de Limbo postea; nunc de Paradisi anis deque cœli Subaltaritis. Sed brevissimè, ut quibus alibi locus sit proprius pertractandis, infra q. 73.

I. DE PARADISO. In hunc descendisse Christum quidam Calvinistæ fabulantur; sed an, quid, vbinam sit Paradisus, ut pitees

ices muti silent. 1. Voluntne Paradisum, & quæ in eo, per allegoriam interpretari, cum Philone Iudæo lib. 1. Allegoriarum, cum Valentino hæresiarcha, & apud Irenæum lib. 1. c. 1. AT iam olim damnata fuit hæc hæresis.

2. Cùm igitur eum esse locum terrestrem omnes consentiant; Vbinam eum constituunt? In, aut sub terra? extra, an supra eam? In terra? Vt Iosephus lib. 1. Antiq. c. 1. putat orbem totum esse Paradisum. Extra terram? Nimirum in terra ea, quæ Oceanum ambire fingitur à Bar Cepha, apud S. Ephrem. Supra terram? Vt Bede placet esse proximum orbi Lunari. An in Mesopotamia? Vbi multi & graues paradisum seruari superstitem autumant, apud Bellarm. tom. 4. l. 1. de gratia c. 12. Quem iidem euastatū diluuiō arbitratur, similem cæteris orbis oris ac terris.

AT iuxta istarum nullam opinionū Christus descendisset ad inferos: sed migrasse dicendus foret, vel ascendisse.

3. In rem est, erique gratum audire S. Augustinum Epist. 57. tom. 2. de hoc differentem: Quomodo Christus sit vbique, & non vbique. *Hodie mecū eris in Paradiso. Hinc fortasse intelligendum dicit, paradisum quasi in aliqua cæli parte compositum: Aut quia vbique Deus sit, Hominem quoque illum, qui in Deo sit, vbique diffusum. 1. Agnosco, quemadmodum accipias Hominem Christum. Non utique, si, ut quidam heretici, Verbum Dei & Carnē, hoc est, sine anima humana, ut Verbum esset Carni pro anima, vel esset anima pro mente humana. &c. Sed ita Vt Deum non crederes, nisi perfectum etiam Hominem credidisses.*

2. Si ergo secundum Hominem putamus

dictum esse, Hodie mecum eris. &c. non ex his verbis in cælo existimād^o est esse Paradisus. Neque enim ipso die in cælo futurum erat Homo Christus Iesus, sed in inferno, secundum Animam. Et de Carne quidem, quod eò die in sepulcro sit posita, manifestum est Euangelium: Quod verò illa Anima in infernum descenderit, Petrus prædicat, Act. 2. Non derelinques. &c.

3. Sed in sepulcro nemo Paradisum intelligit. Et si quisquam esset ita ABSVRDVS, vt hoc sapere conaretur, eò quod sepulcrum in Horto erat; cerè ab ista opinione reuocaretur, quod ille, cui dictum, Hodie mecum eris, non illo die fuit cum Christo in illo sepulcro. &c.

4. Restat igitur vt in inferno intelligatur esse Paradisus, vbi erat eò die futurus secundum animam Christus. Verum autem Sinus Abrahæ vel paradisi vocabulo censendum, vel ad inferos pertinere existimandus sit, non facile dixerim. &c.

Porrò si utraque regio, & vbi diues torquebatur, & vbi pauper latibatur, in inferno esse credenda est; quis audeat dicere, Dominum Iesum ad pœnales inferni partes venisse tantum; Nec fuisse apud eos, qui in Abrahæ sinu requiescunt? Vbi si fuit: ipse intelligendus est paradisi, quem latronis anima illo die dignatus est polliceri. Quæ si ita sint, generale nomen paradisi est, Vbi feliciter viuunt. Abundè appositeque respōsum Calvinistis est. Huc facit Bell. tom. 4. l. 1. de gratia c. 10. 11. &c.

II. DE SVBALTARISTICIS CALVINI animabus quas ipse in Psychopannychia, & BEZA lib. contra Brentium de Aciest. Christi parte 2. confingit à corporibus abiisse ad cæli atrium; dormireque animas sub altari, idque ad vltimum vsque iudicium; nequedum vidisse Deum: Esse tamen prædicat fide

fide & charitate, & nobiscum in iisdem conjunctas: *Instit. lib. 4. c. 20. & c. 26. §. 6.* prolixè disserit CALVINVS. ET LVTHERVVS *prælect. in Genes. teste Staphilo.*

AUTOR. I. AT primus idem inuenit & docuit Tertullianus *libr. 4. in Marcionem.* Post hunc Vigilantius, teste Hieronymo *in lib. contra Vigil.* apud Billarm. *tom. 2. l. 1. de Beatit. cor.* Idem tamen illud, Ante Christum Sanctos in cælum receptos fuisse, est, inquit, *sententia profusa in audita in Eccl. 1. 1. Id quod sane debet sufficere ad refutationem.* Porro Vide in meo *Antichristo par. 2. quæst. 14.* Et in *Genealog. par. 1. quæst. 27.* Et infra *quæst. 67. & 73.* Nunc duo me vocant, Limbus & Infernus, An sint?

QVÆSTIO LVI,

Num in quem Patrum Limbum descendit Christus?

CALVINVS *Inst. l. 2. c. 16. §. 9. ait. Illa de Limbo fabula, tamen magnos habent autores; nihil est tamen nisi fabula:* Addunt PURITANI in Anglia & Scotia: *Et communis Patrum error est.*

1. CALVINVS in Ioan. c. 14. v. 3. *Fatetur, Ille unius hares cæli possessionem nostro nomine adijt ut per ipsum accessus nobis pateat.*

2. Exoritur tamen quæstio. *Qualis fuerit Patrum Veteris Testamenti conditio post mortem, antequam Christus in cælum ascenderit? Vulgò enim colligunt, fideles animas in Limbo fuisse inclusas: quia dicat Christus suo in cælum ascensu paratum iri locum.*

3. Respondet. *Ante reconciliationem peractam fideles animæ, veluti in Specula, erant intenta ad redemptionem promissam: Et nunc beata quiete fruuntur, usque dum compleantur redemptio.*

AUTOR. Dicit: non docet hic, nec alibi vquam; nisi quod nostra quædam

testimonia cleuet.

I. LVTHERVVS occlamat ei Comment. in Psal. 16. *Sancti in sepulcro & inferno fuerunt sine dolore.* ANGLI (Hugnotici) reclamant: qui in suis ecclesiis cantillando Limbum identidem profiterentur. Vide Duræum *ad Rationem 8. Campiani.*

II. LOCVS Inferni Quadruplex est, ait S. Thom. 3. dist. 22. q. 2. a. 1. q. 2. c. *Primus* Damnatorum. In quo sunt tenebræ, cum defectu diuinæ Visionis & Gratia, ac Pœna sensibili. *Alter* supra hunc; In quo sunt prædicta; sed sine Pœna sensibili; estque Limbus puerorū. *Tertius*, Purgatorium: supra eum, In quo sunt tenebræ, defectu diuinæ Visionis; sed non Gratia, & multa pœna sensus. *Quartus*, Limbus Patrum, supra hunc: In quo sunt tenebræ, cum defectu diuinæ Visionis; estque Gratia sine pœna sensibili.

Et in hunc solum totus essentialiter Christus descendit: in alios virtualiter. Ibi, ait August. *serm. 137. Portam inferni, & vectes confregit & omnes iustos, qui originali peccato tenebantur, absoluit.* D. Th. 3. q. 52. a. 5. §. 6. *Ideo Eccl. 24. Penetrabo omnes inferiores partes terra, cum distinctione dicta; & illuminabo omnes sperantes in Domino, Patres in Limbo. Qui dictus est Sinus Abrahæ, ratione Quietis; at Limbus, ratione inferni, & ob defectū gloriæ.*

Quies autem ea erat ratione immunitatis à pœna; sed non à Desiderio Beati, ab utroque sunt immunes. De gloria tamen sperata mirè gaudebant; de dilatandolebant: Christus soluit vtrumque; per Visionem diuinæ Essentiæ euacuando

M do